

Warszawa, 23/10/2008r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław TROCIUK

RPO-596138-III/08/DB

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pani Agnieszka Chłoń - Domińczak
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki
Społecznej

Szanowna Pani Minister

Uprzejmie informuję, że do Rzecznika Praw Obywatelskich wpływa coraz więcej skarg od osób, które podjęły decyzję o dobrowolnym kontynuowaniu ubezpieczeń emerytalno - rentowych, zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2007 r., nr 11, poz. 74 ze zm.).

Samo pojawienie się z dniem 1 stycznia 1999 r. instytucji dobrowolnej kontynuacji ubezpieczeń emerytalnego i rentowych należy ocenić pozytywnie, gdyż w zmieniających się warunkach społeczno - ekonomicznych powstała możliwość opłacania składek na poczet przyszłych świadczeń długookresowych z ubezpieczeń społecznych, tj. emerytur i rent, osobom, które z różnych powodów nie mogły podlegać tym ubezpieczeniom obowiązkowo. Kontynuowanie ubezpieczenia emerytalnego i rentowych uzależnione zostało od zgłoszenia wniosku o objęcie tymi ubezpieczeniami w terminie 30 dni od ustania ubezpieczeń społecznych, przy czym nie istnieje możliwość przywrócenia tego terminu (art. 36 ust. 6 tej ustawy).

Wprowadzenie takich rygorystycznych zasad w zakresie zgłoszenia wniosku o objęcie tymi ubezpieczeniami pozostaje w sprzeczności z charakterem dobrowolnych ubezpieczeń emerytalno-rentowych, których celem było podniesienie poziomu ochrony ubezpieczeniowej w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego lub utratą zdolności do pracy. Wprowadzenie zatem tak krótkiego terminu na realizację obowiązku zgłoszenia wniosku o objęcie tymi ubezpieczeniami od ustania ubezpieczeń społecznych nie wydaje się przystające do charakteru tej instytucji, a przyjęcie bardziej elastycznych rozwiązań w tym zakresie nie powinno tworzyć zagrożeń do powstania ewentualnych nadużyć w tym obszarze. Niezależnie jednak od tego, konieczna wydaje się regulacja stwarzająca ZUS podstawy, w uzasadnionych przypadkach, do wyrażania, na wniosek ubezpieczonego,

zgody na dobrowolną kontynuację ubezpieczeń emerytalnego i rentowych, pomimo przekroczenia terminu zgłoszenia wniosku o objęcie tymi ubezpieczeniami.

Zdarzają się bowiem przypadki, w których z powodu niestarannego działania ZUS osoby, które zgłosiły akces do omawianego ubezpieczenia po terminie i będąc nieświadome tego faktu przez kilka lat opłacały należne składki, dowiadują się, że zostały pozbawione ochrony socjalnej.

Podobny problem był przez Rzecznika niejednokrotnie podnoszony w kierowanych do Ministra Pracy i Polityki Społecznej wystąpieniach dotyczących ustania dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, o którym ubezpieczony dowiadywał się po latach w momencie ubiegania się o świadczenia z tytułu choroby i macierzyństwa.

Działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r., nr 14, poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska wobec podniesionych problemów.

Z poważaniem

/-/ Stanisław Trociuk